

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår 18/19

Kunskapsskolan Katrineholm

enligt Skollagen (2010:800) 6 kap., Diskrimineringslagen (2008:567) samt Förordningen (2011:681)

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Skolan ska beskriva det främjande och förebyggande arbetet i Likabehandlingsplanen.

I enlighet med Skolverkets föreskrifter har skolkurator, lärare, elever hjälpts åt att ta fram en Likabehandlingsplan, plan mot diskriminering och kränkande behandling för att skapa en trygg skolmiljö.

Fastställd av: Rektor

Upprättad: juni 2018

Senast reviderad:

Gäller t.o.m : augusti 2019

Rätten till likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter. Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Främja Likabehandling

I syfte att alla elever ska känna sig trygga och utvecklas.

Främjande arbete;

- bedrivs systematiskt och är en del i det vardagliga arbetet med eleverna
- bygger på kunskap om hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår
- bygger på faktorer som skapar en trygg miljö där elever blir respekterade som de är
- medarbetare diskuterar egna normer och attityder samt de som genomsyrar den pedagogiska verksamheten
- elever är delaktiga i återkommande diskussioner om normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas
- diskussioner kring vad trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa innebär för eleverna
- eleverna behöver ha kunskap om sina rättigheter och skyldigheter
- vardagligt värdegrundsarbete
- skolan har gemensamma rutiner och förhållningssätt som är förankrade i verksamheten

Kränkningar och trakasserier

Enligt 2 kap. 7 § diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna eller kränkningarna.

Att bli kränkt eller mobbad är att bli utsatt upprepade gånger för negativa handlingar från en eller flera elever eller vuxna, dessa handlingar kan vara:

- * Fysiska (T.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar)
- * Verbala (T.ex. att bli hotad, nedvärderad och/eller bli kallad öknamn)
- * Psykosociala (T.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- * Text- eller bildburna (T.ex. genom klotter, lappar, sms, mejl, mms eller sociala medier)

Kränkande behandling är handlingar som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker individens värdighet. Kränkningar kan vara synliga och handfasta eller så kan de vara dolda och subtila. Kränkande behandling kan uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon annan. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller så kan det vara systematiskt och/eller återkommande. Om det sker upprepade gånger och över tid kan det betecknas som mobbning. Mobbning innebär att den som är utsatt är i ett underläge och känner sig kränkt.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkningar på nätet

Skolan har en skyldighet att ingripa vid trakasserier och kränkande behandling och lagen gör ingen skillnad på om kränkningarna sker på skolgården eller på nätet. Om påstådda kränkningarna har en koppling till verksamheten är den skyldig att utreda det inträffade.

Diskriminering

Lagens definition av diskriminering innebär på ett förenklat sätt att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Det är förbjudet att diskriminera på grund av

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Vad som är diskriminering eller inte beror på den enskilda situationen. Följande är exempel på sådant som kan vara diskriminering:

- En elev får ett sämre betyg och det har samband med hens etniska tillhörighet.
- En lärare trakasserar en elev och det har samband med elevens könsuttryck.
- Skolan tillåter inte samkönade par att gå tillsammans som par på skoldansen.
- En lärare är sexuellt närgången mot en elev.
- En lärare hindrar en elev från att vara med på gymnastiken för att hon bär huvudduk.
- En elev med dyslexi får inte stöd i undervisningen.

Anmälningsskyldighet

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rutiner för att anmäla

Huvudmannens riktlinjer för anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling:

Steg 1 Anmäla kränkande behandling

Elev som upplever sig ha sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (nedan kallat kränkning) ska informera en medarbetare på skolan som då skyndsamt gör en kränkingsanmälan via länk från Kunskapsporten till Drafit.

Följande steg hanteras av rektor, biträdande rektor samt kurator på skolan.

Under arbetets gång finns möjlighet att delegera ärendet, att begära komplettering av den som anmälde ärendet samt att redigera rapporten.

Steg 2 Utredning

Utredningen fortgår tills allt gjorts för att få klarhet i om den anmälda händelsen objektivt är att anse som kränkande behandling. Det innebär att utredningen fortsätter tills det finns ett rimligt svar på frågan vad som skett och om det som skett varit en kränkning i lagens mening.

Om händelsen inte rent objektivt är att anse som en kränkning, bör den elev som känner sig utsatt få stöd i sin känsla. Men eftersom det inte finns någon som kan anses ha kränkt eleven kan vi heller inte vidta någon åtgärd mot någon annan.

Steg 3 Åtgärder

Om utredningen visar att en kränkning skett, genomför skolan aktiva åtgärder så att kränkningen upphör. Skolans ansvar för detta är långtgående.

De åtgärder som genomförs ska såväl rikta sig mot den som kränker och den som utsatts för en kränkning.

I varje enskilt fall bedöms det om en anmälan ska göras till andra myndigheter. Ansvarig är rektor.

Steg 4 Uppföljning

Åtgärderna följs upp kontinuerligt för att säkerställa att åtgärderna leder till att kränkningarna upphör.

Steg 5 Avsluta ärende

Rektor är den som har behörighet att avsluta ett ärende.

Huvudmannen tar del av ärendet och godkänner att ärendet avslutas eller kontakter skolan för ytterligare åtgärder i ärendet.

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Syftet är att undvika diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna. Skolan undersöker den egna verksamheten för att upptäcka eventuella risker för diskriminering eller repressalier, eller andra hinder för barns och elevers lika rättigheter och möjligheter. Det kan både vara reella, faktiska hinder och hinder i form av attityder, normer och strukturer.

1. Kartlägga/ Undersöka

Syftet är att undersöka skolans lärmiljö för att hitta de behov som de aktiva åtgärderna ska utgå ifrån.

Arbetet ska göras på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument men även av attityder och normer.

- skolan undersöker svaren på de frågor i den årliga företagsgemensamma enkäten som handlar om trygghet och trivsel
- skolan kartlägger tidigare anmälningar utifrån diskrimineringsgrunderna (individnivå/ basgruppsnivå/ organisationsnivå)
- skolan kartlägger tidigare anmälningar om kränkning och trakasserier (individnivå/ basgruppsnivå/ organisationsnivå)
- Skyddsombudet på skolan sammanställer elevskyddsombudens bild av den psykosocialmiljön genom samtal
- Skyddsombudet på skolan lämnar information till eht om den psykosocialmiljön
- elevhälso teamet tittar på den samlade bild de har av den psykosocialmiljön på skolan utifrån ex trygghetssamtal, besök i arbetslag/ ämneslag (organisationsnivå)
- skolsköterskan ger Input från hälsoenkäter/ hälsosamtal på ett elevhälso teamsmöte
- skolan gör en översyn över skolans ordnings- och trivselregler
- den psykosocialmiljön diskuteras på apt utifrån huvudmannens kartläggning på organisationsnivå

Skolans kartläggning av läsåret 17/18

Kunskapsskolan Katrineholm kommer under läsåret 18/19 bland annat prioriterade att arbeta med tydliggörande rutiner för elevhälsan samt att arbeta främjande med trygghet och trivsel. Skolan arbetade även tidigare läsår med trygghet och trivsel och ser en positiv utveckling

som. Detta fortsätter skolan arbeta främjande för.

I den företagsgemensamma enkäten för läsåret 17/18 framkommer att 85% av eleverna upplever sig trygga på skolan och 80% av eleverna anger att de trivs bra på Kunskapsskolan Katrineholm.

Under vårterminen 2018 har 24 kränkingsanmälningar dokumenterats, vilket är betydligt färre än höstterminens 40 kränkingsanmälningar. Däremot sker en ökning mot slutet av terminen vilket liknar tidigare terminer, då flera skoldagar är schemabrytande.

Anmälningarna handlar i stor del om verbala kränkningar samt våld. I årskurs 4-6 handlar anmälningar i hög grad om konflikter kring spelregler på rastaktiviteter. I årskurs 7-9 berör rapporterade kränkningar verbala kränkningar och "skojbråk" som får allvarliga konsekvenser.

I enkäten framkom även att 60% av eleverna upplever att de har studiero på lektionerna. Personalen på skolan tillsammans med eleverna behöver arbeta med för att öka upplevelsen av studiero.

2. Identifiera

Syftet är att utifrån kartläggningen identifiera risker och hinder för lika rättigheter och möjligheter och för att identifiera om det förekommer diskriminering, inklusive trakasserier och sexuella trakasserier eller repressalier, eller risker för diskriminering eller repressalier

- Analysera kartläggningen för att identifiera risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
- Dokumentera de risker och hinder som kartläggningen visar
- Formulera konkreta och utvärderingsbara mål utifrån de identifierade riskerna
- Gör eleverna delaktiga i kartläggningen och analysen

Skolans sammanfattning av risker och hinder

Utifrån den företagsgemensamma enkäten framkommer att det till stor del sker kränkningar vid schemabrytande aktiviteter då elever ansvarar för tiden i stor utsträckning.

Det har förekommit mycket "skojbråk" under läsåret, som till exempelvis knuffar. Många gånger har detta varit ett sätt att skoja med varandra, vilket tyvärr också upplevts hotfullt eller kränkande för elever. Detta bidrar till att vissa elever inte känt sig trygga på skolan.

Skolans mål

3. Analys

Syftet är att analysera orsakerna till upptäckta risker och hinder

- Utgå från riskerna och gör en analys
- Utvärdera tidigare insatser i det förebyggande arbetet

Vi har haft flera elevfrämjande aktiviteter under året. Målet har varit att öka trygghet och trivsel, vilket gett goda resultat. Tyvärr har även aktivitetsdagarna resulterat i ökade kränkningar på skolan. Vuxen närvaron under dessa dagar behöver stärkas och planeras.

Under läsåret som varit har rastvakter funnits tillgängliga under samtliga raster, vilket både elever och personal anger haft en positiv effekt. Riskerna med rastvakt-schema blir vid sjukdom hos personalen då ingen vuxen finns tillgänglig vissa raster.

Arbetet med värderingsövningar under basgrupps-samlingarna fortsätter även detta läsår. Viktigt att berätta syfte med övningarna och vilka förmågor vi tränar. Viktigt är att föra diskussion med eleverna kring kränkningar på nätet då anonymiteten kan bidra till att skolan inte får vetskap om vad som sker där.

Skolan behöver också arbeta aktivt med språkbruket hos eleverna och agera omedelbart om vi hör ord som inte är acceptabelt. Personalen behöver information om hur vi ska agera vid kränkningar samt hur kränkningar rapporteras och anmäls till huvudman.

4. Åtgärder

Beskriv åtgärder för att eliminera riskerna för diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna

- Dokumentera åtgärder som är främjande och förebyggande
- Dokumentera åtgärder för att undanröja risker och hinder i verksamheten
 - Planera vilka insatser som ska genomföras under året för att nå målen
 - Planera in tid och resurser och gör en ansvarsfördelning för respektive insats

Olika åtgärder som kan vidtas vid diskriminering, trakasserier, kränkande behandling:

- Stödjande samtal med den som utsatts för diskriminering eller kränkning
- Samtala med den/de som utfört handlingarna. Samtalen kan ledas av rektor, personlig handledare, elevhälsopersonal tillsammans eller var för sig, beroende på aktuell situation. För omyndiga elever kan det vara aktuellt att vårdnadshavare deltar.
- Fortsatta uppföljningssamtal med dem/de som utsatt, samt kontroll efter viss tid med den utsatte att kränkningarna har upphört.
- Trepartsamtal med de inblandade eleverna.
- Upprätta Åtgärdsprogram för konkreta psykosociala åtgärder, för den som utsatt
- Rektor kallar föräldrar, elev, berörd handledare och någon från Elevhälsoteamet till möte.
- Samtal med berörda vårdnadshavare eller föräldramöte med samtliga inblandade.
- Samtalshjälp utifrån, t.ex. kontakt med BUP.
- Anmälan till Socialtjänsten.
- Eventuell polisanmälan. Det finns dock ingen laglig skyldighet att göra en polisanmälan. Den ersätter heller inte anmälningsskyldigheten enligt Socialtjänstlagen.
- Är det fråga om en lärare eller annan anställd som kränker elever kan även arbetsrättsliga åtgärder vidtas.
- Särskild utbildning och information för elever och medarbetare i frågor som aktualiseras genom resultaten från de årliga enkätundersökningarna eller av ett enskilt fall.
- Rektor utvärderar och följer upp varje anmälnings åtgärder och resultat.

Alla samtal dokumenteras och förvaras hos elevhälsoteamet.

Skolans åtgärder för läsår 18/19

Mål	Åtgärd	Ansvarig	När
Främja elevernas upplevelse av trygghet och trivsel.	Genom kontinuerliga elevrådsmöten samt Amigosträffar för att diskutera elevernas upplevelser av trygghet och trivsel i skolan.	Elevrådsansvarig samt kurator	1-2 träffar/månad
Främja elevernas upplevelse av trygghet och trivsel basgruppsvis.	Gemensamma planeringar för årslag gällande övningar kopplade till trygghet och trivsel (samarbetsövningar, värderingsövningar). Aktivitetsdagar, idrottsdagar, årslagsdagar, basgruppsdagar utspritt över året	Arbetslagen, elevrådsansvarig, kurator, basgruppshandle dare, idrottslärare.	Kontinuerligt under läsåret.
Öka elevernas upplevelse av trygghet under raster samt i omklädningsrum.	Rastvakter finns tillgängliga under samtliga raster samt i omklädningsrum.	Samtliga anställda.	Dagligen
Eleverna ska vara delaktiga i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling	Skolans Amigosgrupp diskuterar planen mot diskriminering och kränkande behandling. Eleverna går igenom plan mot kränkande behandling tillsammans med basgruppshandle dare.	Skolkurator samt basgruppshandle dare.	Under höstterminens första veckor.
Tydligare struktur på schemabrytande dagar för att öka trygghet och trivsel.	Säkerställa att elever fått och förstått information inför schemabrytande aktiviteter.	Basgruppshandle dare	Basgruppssamling, PH-samtal.
Stärka samarbete och informationsutbyte mellan EHT, arbetslag, ämneslag samt handledare.	Tydliggöra struktur och samarbete för att nå bättre kvalite i arbetet med varje enskild elev på skolan.	Samtliga anställda.	Uppstarten hösttermin 2018

5. Följa upp och utvärdera

Det sista steget är att följa upp och utvärdera undersökningen, analysen och åtgärderna. De erfarenheter som arbetet har gett används i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

- Aktiviteter i kvalitetsplanen utvärderas

Utvärdering och uppföljning sker dels på regelbundna möten mellan rektor och grundskolechef, samt vid de årliga enkätundersökningarna.

Skolans uppföljning och utvärdering

Uppföljning:

- Daglig uppmärksamhet kring elever och läget på skolan.
- Ph-samtal sker enskilt med eleverna varje vecka där tillfälle ges att diskutera skolsituationen.
- Årliga företagsgemensamma enkäten.

Utvärdering:

Utvärdering sker i samband med den årliga kvalitetsredovisningen.